

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту наказу Міністерства енергетики України
«Про затвердження Правил технічної
експлуатації систем газопостачання»

1. Мета

Метою проекту наказу Міністерства енергетики України «Про затвердження Правил технічної експлуатації систем газопостачання» (далі – проект наказу) є запровадження вимог з питань технічної експлуатації і технічного стану газорозподільних систем, внутрішньобудинкових систем газопостачання, газових мереж внутрішнього газопостачання, безпеки використання в побуті приладів обліку природного газу, димових і вентиляційних каналів житлових і громадських будинків, їх випробування та ремонту, а також виконання суб'єктами господарювання робіт для забезпечення безпеки використання природного газу в побуті шляхом затвердження Правил технічної експлуатації систем газопостачання.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Відповідно до пункту 8 частини першої статті 3 Закону України «Про ринок природного газу» (далі – Закон) ринок природного газу функціонує за принципами, зокрема, додержання встановлених технічних норм та норм безпеки.

Відповідно до частини першої статті 8 Закону визначено, що технічні норми та норми безпеки, що поширюються на газотранспортні та газорозподільні системи, газосховища, установку LNG, у тому числі правила техніки безпеки, мінімальні технічні вимоги до проектування та експлуатації, вимоги до проведення технічної перевірки, вимоги до професійної кваліфікації та досвіду фізичних та юридичних осіб, які виконують роботи з будівництва, інженерно-технічні роботи і технічне обслуговування газотранспортних та газорозподільних систем, газосховищ, установки LNG, затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в нафтогазовому комплексі, та підлягають оприлюдненню у встановленому порядку.

Також відповідно до частин третьої, четвертої та п'ятої статті 8¹ Закону центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного нагляду (контролю) на ринку природного газу, здійснює проведення технічного розслідування обставин та причин виникнення аварій, пов'язаних з використанням природного газу в побуті, у порядку, що затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в нафтогазовому комплексі.

Предметом державного енергетичного нагляду (контролю) на ринку природного газу є господарська діяльність суб'єктів ринку природного газу та інших осіб у частині дотримання вимог нормативно-правових актів з питань технічної експлуатації і технічного стану газорозподільних систем,

внутрішньобудинкових систем газопостачання, газових мереж внутрішнього газопостачання, безпеки використання в побуті приладів обліку природного газу, димових і вентиляційних каналів житлових і громадських будинків, їх випробування та ремонту, а також виконання суб'єктами господарювання робіт для забезпечення безпеки використання природного газу в побуті.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного нагляду (контролю) на ринку природного газу, здійснює державний енергетичний нагляд (контроль) на ринку природного газу шляхом проведення відповідних обстежень, перевірок, оглядів, інспектування об'єктів газорозподільних систем, внутрішньобудинкових систем газопостачання, газових мереж внутрішнього газопостачання, димових і вентиляційних каналів житлових і громадських будинків, їх випробування та ремонту у порядку, визначеному Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».

У той же час слід зазначити, що за останній період у галузі постачання природного газу накопичилась досить значна кількість проблем, зокрема, щодо неналежного технічного стану систем газопостачання, проблем із забезпеченням технічного обслуговування газових мереж. Також станом на сьогодні залишається незадовільний стан справ у сфері безпеки побутового газопостачання. Почастішали випадки отруєння чадним газом, витоків газу, вибухів, що призводить до нещасних випадків з людськими жертвами.

Проектом наказу забезпечується реалізація положень Закону, та націлений на забезпечення належного технічного стану та експлуатації систем газопостачання, належного технічного обслуговування димових і вентиляційних каналів житлових і громадських будинків, забезпечення безпечного використання природного газу в побуті шляхом встановлення відповідних вимог.

3. Основні положення проєкту акта

Суттю проєкту наказу є затвердження Правил технічної експлуатації систем газопостачання.

4. Нормативно-правові акти, що діють у цій сфері:

У цій сфері правового регулювання діють такі нормативно-правові акти:

Конституція України;

Закон України «Про житлово-комунальні послуги»;

Закон України «Про ринок природного газу»;

Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»;

постанова Кабінету Міністрів України від 03 січня 2024 року № 1 «Деякі питання оптимізації діяльності центральних органів виконавчої влади у сфері державного енергетичного нагляду (контролю) на ринку природного газу»;

наказ Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 15 травня 2015 року № 285 «Про затвердження Правил безпеки систем

газопостачання», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 08 червня 2015 року за № 674/27119;

ДБН В.2.5-20:2018 «Газопостачання», затверджені наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 15 листопада 2018 року № 305 (зі зміною).

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Прийняття проєкту наказу не потребує фінансування з державного чи місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

З метою забезпечення громадського обговорення проєкт наказу буде розміщено на офіційному вебсайті Міністерства енергетики України <http://mev.gov.ua>.

Проєкт наказу не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудої сфери, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної.

Проєкт наказу не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

7. Оцінка відповідності

У проєкті наказу відсутні положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції, прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, створюють підстави для дискримінації, стосуються інших ризиків та обмежень, які можуть виникнути під час його реалізації.

8. Прогноз результатів

Реалізація проєкту наказу сприятиме гармонізації нормативної та правової бази в частині створення належних умов для надійного безаварійного газопостачання споживачів газу.

Очікуваний вплив реалізації проєкту наказу на:

ринкове середовище: не буде мати негативного впливу;

забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави: реалізація проєкту наказу поліпшить спроможність газової галузі забезпечувати потреби споживачів в природному газі;

розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад: не буде мати негативного впливу;

ринок праці та рівень зайнятості населення: не впливає;

громадське здоров'я, екологію та навколишнє природне середовище: не впливає.

Проект наказу є регуляторним.

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Суб'єкти ринку природного газу та інші особи (учасники ринку природного газу)	Підвищення безпечності та надійності функціонування газової інфраструктури та газового обладнання	Зниження ризиків щодо ймовірності виникнення несправностей, аварій, загибелі людей та збоїв у роботі об'єктів систем газопостачання через несвоєчасне чи неякісне технічне обслуговування, яке не відповідає сучасним вимогам та чинному законодавству
Споживачі природного газу	Забезпечення належного рівня якості та надійності постачання природного газу	Забезпечення безпеки постачання природного газу

Міністр енергетики України

Герман ГАЛУЩЕНКО

_____ 2024 р.